

Bestuurlijk Domein

Bestuursadvisering & Bestuurlijke Besluitvorming

De Raad

Stadhuis, Bogaardplein 15
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
Fax (070) 326 10 10
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Maatregelen Rijswijk omtrent het coronavirus

datum 27 maart 2020
bijlage(n)

1. Inleiding

De huidige situatie als gevolg van het coronacrisis houdt ons allen bezig. Nogmaals willen wij benadrukken dat we meeleven met een ieder die gevolgen ondervinden naar aanleiding van deze crisis. We zien ook het belang om u frequent te informeren over de gevolgen en maatregelen van de coronacrisis. Dit doen we mede door met regelmaat een informatiebrief op te stellen waarin wij de nieuwste ontwikkelingen met u zullen delen.

2. Kern informatie

Het kabinet heeft een noodpakket met miljarden euro's vrijgemaakt voor steun aan instellingen, het MKB, zzp'ers en bedrijven. Dit betreft de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud, de borgstellingsregeling MKB en uitstel van afdracht van BTW en loonheffing aan de fiscus. Ook pensioenfondsen (uitstel premie-afdracht) en banken (uitstel van betaling van rente en aflossing) leveren een bijdrage.

Indien bovengenoemde faciliteiten van het Rijk, pensioenfondsen en de banken niet, of niet tijdig, soelaas kunnen bieden zal gekeken worden wat de gemeente kan doen en onder welke voorwaarden. Dit vraagt om een integrale afweging en een helder afwegingskader, hierbij is solidariteit een leidend principe. In de afweging om aanvullende gemeentelijke maatregelen te nemen is de gedragslijn om eerst faciliteiten van het Rijk benutten, pas daarna kan de gemeente als vangnet dienen. Gemeenten verkeren in een wezenlijk andere financiële situatie dan het Rijk.

De aandacht vanuit de gemeentelijke organisatie is op dit moment sterk gericht op
(1) het monitoren van de ontwikkelingen in de gemeente. Waar ontstaan knelpunten, wat gaat goed. Dit doen we samen met onze maatschappelijke partners
(2) uitwerken en uitvoering geven aan landelijke en eventueel regionale of gemeentelijke maatregelen
(3) bieden van duidelijkheid aan inwoners en bedrijven over deze maatregelen

Onderstaand wordt, conform de RaadsInformatieBrief van 20 maart 2020, een update gegeven op de verschillende beleidsterreinen. Dit is aanvullend op de uitvoeringsregels die eerder op 19 maart 2020 door het college zijn vastgesteld:

- Op verzoek wordt uitstel van betaling verleend aan Rijswijkse inwoners, instellingen en bedrijven tot 1 september 2020;
- De gemeente betaalt openstaande facturen zo spoedig mogelijk;
- Het recent vastgestelde BBZ beleid wordt gecommuniceerd met ondernemers.

De liquiditeitspositie van de gemeente is toereikend om bovenstaande maatregelen waar te maken. We zullen vermoedelijk rekening moeten houden met een hoger percentage aan oninbare vorderingen. Dit heeft niet zozeer te maken met het verlenen van uitstel van betaling, maar met de nieuwe macro economische realiteit.

Economie

Belangrijkste aandacht ligt vooralsnog op het zoveel mogelijk ondernemers te woord staan en waar mogelijk doorverwijzen naar alle beschikbare maatregelen tot nu toe. Er is inmiddels een ondernemersnieuwsbrief uitgegaan met daarbij een totaal overzicht van alle tot dan toe beschikbare regelingen, inclusief de contactgegevens van betreffende organisaties en ook de eigen contactgegevens.

Met betrekking tot de genomen maatregelen volgen wij de landelijke lijn. Voor een aantal regelingen betekent dit een rol voor de gemeente. Concreet speelt dit in ieder geval bij de aangepaste BBZ-regeling (TORZO) en het uitstellen van de toeristenbelasting.

Voor de periode na de crisis stellen we een aantal scenario's op. Het zal dan gaan om scenario's als totale afstel, gespreide terugvordering (met verschillende perioden) of directe terugvordering (wellicht afhankelijk per grootte bedrijf).

Werk en inkomen

Bijstand voor zelfstandigen (BBZ)

Er wordt veel gedaan om te voorkomen dat ondernemers hun bedrijf verliezen, geen inkomen hebben en ze eventuele werknemers niet onnodig hoeven te ontslaan. In de ondernemersnieuwsbrief, die breed wordt verspreid onder ondernemers, sociale media en de website, is ook de Bijstand voor zelfstandigen meegenomen. In een normale situatie komen er nauwelijks Bbz-aanvragen binnen, in de afgelopen week zijn er ruim 400 aanmeldingen geweest. Hoeveel mensen daadwerkelijk in aanmerking kunnen komen in Rijswijk is niet bekend. Het Rijk heeft toegezegd dat het de gemeenten volledig zal compenseren voor de hogere kosten vanwege de toename van aanvragen, inclusief uitvoeringskosten.

Contractpartners werk en inkomen

De contractpartners hebben de werkzaamheden aangepast volgens de richtlijnen van de overheid en het RIVM. Dienstverlening vindt plaats op afstand, worden opgeschort of verschoven. Er wordt coulant omgegaan met kandidaten die zich afmelden. Tot nu toe heeft dit geen gevolgen voor partijen en/of gemeente. Dienstverlening loopt vooralsnog dus grotendeels door.

DSW Rijswijk e.o.

In de afgelopen week is duidelijk geworden dat de uitbraak van corona grote financiële impact zal hebben op de bedrijfsvoering van de DSW. Omdat niet duidelijk is hoe lang dit gaat duren en wat de intensiteit wordt van de (nog te nemen) maatregelen is het lastig om te bepalen wat de gevolgen voor DSW zijn als gevolg van de uitbraak van het coronavirus.

Voedselbank

Na overleg met de voedselbank en de gemeenten Den Haag en Zoetermeer is besloten tot het vertrekken van een tegoedkaart om te gebruiken voor boodschappen. Het bedrag op de kaart is afgestemd op de grootte van het huishouden en sluit aan bij de verdeling van de voedselpakketten. Huishoudens die een voedselpakket ontvingen, krijgen een tegoedkaart van €15 als bijdrage voor de boodschappen, huishoudens die een dubbel voedselpakket ontvingen, krijgen een tegoedkaart van €30. De directe kosten voor deze maatregel bedragen € 7.920 en worden bekostigd vanuit het gemeentelijk armoedebudget.

Onze inschatting is dat de landelijke maatregelen minimaal tot 1 juni verlengd gaan worden. Wij gaan er daarom vanuit dat de gemeentelijke maatregel ook verlengd moet worden. Het college heeft dan ook besloten de regeling te verlengen tot minimaal de periode van de landelijke maatregelen.

Onderwijs / opvang

Na het sluiten van de scholen is met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties veelvuldig overleg geweest over onder andere de inventarisatie opvang tot nu toe. Deze inventarisatie wordt vooralsnog regionaal vanuit de VRH opgepakt via de coördinerende gemeente (Den Haag).

Daarnaast vindt overleg tussen de gemeenten plaats op bestuurlijk niveau. Zelf houden we als gemeente goed contact met onze Rijswijkse scholen. Vorige week is met alle scholen gebeld om de stand van zaken te bespreken, zodat we zicht houden op eventuele knelpunten die ontstaan.

Voor de opvang zijn we in contact met SRK als grootste partij. Ook dit verloopt goed. Het aantal kinderen op de opvang (kinderopvang, peuterspeelschool, bso of vso) is nu nog beperkt. Aandacht hierbij is nog steeds voor de aanwezigheid van voldoende pedagogisch medewerkers om wel te blijven voldoen aan alle wetgeving. Verwachting is dat het aantal kinderen komende weken wel zal toenemen. De SRK heeft input voorbereid voor de regio hoe zij de opvang idealiter georganiseerd ziet.

Naast opvang voor ouders in cruciale beroepen is ook opvang voor kinderen met een sociaal medische indicatie mogelijk. Inmiddels is vanuit de VRH ook verzocht om lokaal opvang te verzorgen indien er vanuit Veilig Thuis wordt geconstateerd dat deze opvang noodzakelijk is in de zorg voor het kind.

Devices

In Rijswijks blijkt dat enkele leerlingen van een aantal scholen niet beschikken over devices en dat dit als problematisch wordt ervaren. Wij hebben met schoolbesturen afgesproken dat zij zelf eerst de verantwoordelijk nemen om te kijken hoe ze hierin kunnen voorzien. Van Stichting Kei hebben wij een voorstel ontvangen waarbij het mogelijk wordt gemaakt om deze ouders van devices te voorzien. Indien de schoolbesturen de situatie niet kunnen oplossen, zal in lijn met de landelijke regeling een oplossing gezocht worden.

Sport en cultuur

Sport

Voor lokale sportbedrijven en zwembaden geldt nu al dat zij voor een deel van de maatregelen die al bekend zijn gebruik kunnen maken, zoals de personeelsregeling. De VSG verwacht eind deze week meer duidelijkheid over de regeling voor de sportverenigingen te hebben. Voor de regeling voor gemeenten zijn zij mede afhankelijk van het overleg tussen VNG en BZK. Op dit moment is er sprake van verlengde maatregelen. Het is nog niet duidelijk wat de gevolgen van deze maatregelen zijn voor de sportcompetities. Enkele sportbonden hebben al besloten om de competities niet verder af te maken. Dit is echter niet als gevolg van de nieuwe maatregelen maar veelal vanuit duidelijkheid en organisatorische redenen.

Cultuur

De instellingen hebben in verschillende stappen besloten tot het terugbrengen van hun dienstverlening. We zijn in contact met de grote vier instellingen (bibliotheek, schouwburg, TRIAS en museum) en hebben actief aangeboden ons te betrekken in vragen die ze hebben. Dit heeft positieve reacties tot gevolg. Er is een goede informatielijn.

Subsidies algemeen

Zowel binnen sport en cultuur maar ook binnen andere domeinen van de gemeente Rijswijk zijn ook subsidies verstrekt voor lopende en toekomstige activiteiten. Wij inventariseren wat de gevolgen zijn voor de verstrekte subsidies in relatie tot het niet kunnen leveren van producten/prestaties.

Maatschappelijk vastgoed

De sportverenigingen hebben hun activiteiten stil gelegd en hebben ons daar ook over geïnformeerd. Alle gebruikers zijn op de hoogte dat de locaties voor verhuur zijn gesloten. Enige uitzondering daarbij zijn de kinderopvang en scholen. De inning van de huur is daar waar relevant voor 3 weken stilgelegd. De accommodaties worden extra schoongemaakt door eigen personeel en per accommodatie wordt bezien welke technische werkzaamheden juist nu doorgang kunnen vinden. Natuurgrasvoetbalvelden zaaien wij nu al in zodat er wellicht in de zomer, wanneer normaal onderhoud wordt uitgevoerd, langer door kan worden gesport.

Welzijn

Welzijn Rijswijk

Welzijn Rijswijk heeft de locaties gesloten. De medewerkers zijn wel telefonisch bereikbaar. Welzijn Rijswijk houdt telefonisch contact met haar bezoekers en vrijwilligers. Het bezorgen van maaltijden gaat wel gewoon door.

Buddynetwerk

Vanwege de uitbraak van het coronavirus is de buddy's gevraagd om het bezoek aan hun cliënten op te schorten tot de overheid haar maatregelen heeft opgeheven. Wel is verzocht regelmatig telefonisch contact op te nemen voor een gezellig praatje en om polshoogte te nemen.

Wmo

De zorgaanbieders (contractpartners in de Wmo voor hulp in de huishouding en begeleiding) volgen de landelijke richtlijnen en hebben bestaande protocollen aangevuld, commissies en crisisteams samengesteld en richtlijnen gemaakt ten aanzien van de eigen werkprocessen en plannen. In eerste instantie leek de dienstverlening overal weliswaar aangepast door te lopen. Helaas is dat vanwege de aanvullende maatregelen niet altijd gelukt. Een ding is zeker: Alle aanbieders vinden veiligheid medewerkers en cliënten voorop staan en hebben maatregelen getroffen om de dienstverlening zo goed als mogelijk voort te zetten. Wat opvalt is dat de aanbieders de extra maatregelen vrijwel allemaal zelfstandig en binnen de eigen verantwoordelijkheid hebben getroffen. Vanuit de verantwoordelijkheid die de gemeente heeft met betrekking tot ondersteuning aan de inwoners is er namens de H4-gemeenten een brief aan de zorgaanbieders gestuurd waaruit onder meer de waardering blijkt voor alle inzet en steun.

Jeugdhulp

Op dit moment is de zorg continuïteit geborgd, als dit verandert onderneemt het Inkoopbureau verdere actie door de nodige maatregelen met de betreffende aanbieder af te spreken al dan niet in samenspraak met andere aanbieders.

Er wordt verder uitgezocht of en in welke vorm er financiële maatregelen worden getroffen voor aanbieders die in de problemen komen, indien dat nodig is. De lijn van de VNG tot nu toe is dat gemeenten worden opgeroepen om aanbieders te blijven betalen, ook als er een beperkte prestatie kan worden geleverd. VNG is in gesprek met het Rijk over vergoeding van de kosten.

En er wordt gekeken naar de situatie waarin de komende tijd meer jeugdhulp nodig is, juist doordat kinderen verplicht thuis zijn. Dit kan de situatie verslechteren. Er wordt gekeken of en hoe dit administratief zo eenvoudig mogelijk aangepakt kan worden, wanneer uitbreiding door deze situatie noodzakelijk is.

Vervoer

Er ligt een brandbrief leerlingenvervoerder Noot en signalen van andere vervoerders in leerlingenvervoer, Jeugdwetvervoer en regiotaxi. Vervoerders komen in de problemen wanneer men niet rijdt, maar wel het personeel moet doorbetalen. Men vraagt op zeer korte termijn toezeggingen en duidelijkheid over deze compensatie. Hiervoor wordt een collegevoorstel voorbereid.

OGGZ/GGZ, zorg & veiligheid

Er zijn verschillende berichten van zorgaanbieders die zich zorgen maken over mensen met depressie, suïcide-gedachten en psychoses die komende tijd in isolatie zitten (en huiselijk geweld). De huisbezoeken zijn gecancelled en veel zorgaanbieders hebben hun ambulante teams omgezet naar digitale en/of telefonische diensten. Indien nodig én mogelijk zijn ze bereid een huisbezoek te doen voor hen waar ze zich ernstige zorgen over maken. Door de isolatie en/of voor sommige onduidelijke situatie, gecombineerd met minimale persoonlijke ondersteuning kunnen donkere gedachten en impulsen meer vrijheid krijgen. Dit zou kunnen resulteren in een hoger aantal meldingen suïcide, verward gedrag, woonoverlast, huisverboden en/of huiselijk geweld.

Opvang personen met verward gedrag

De Opvang Verwarde Personen (OVP) is kort gesloten geweest wegens te kort aan personeel. Dit was van zondag 22 maart 2020 op maandag 23 maart 2020. Intussen is er contact met zowel Den Haag als Parnassia geweest. De situatie is weer hersteld en er worden geen problemen meer ondervonden. Wel is de opnamecapaciteit wat verlaagd om zo de correcte afstand te kunnen houden tussen de mensen aanwezig. Indien nodig is er lokaal een politiecel beschikbaar om door de Crisisdienst gezien te worden of iemand zijn psychose uit te laten zitten, maar dit is een zeer onwenselijke en uiterste oplossing. Capaciteit en het open blijven van de OVP is een punt van

aandacht. Indien de capaciteit OVP verlaagt, zal de positie van het Parnassia Politie Programma om aandacht vragen.

Wet verplichte GGZ (WvGGZ) – horen en crisismaatregel

Het horen bij de crisismaatregel wordt niet meer in persoon worden gedaan, maar telefonisch door Kwadraad. Kwadraad heeft hierover werkafspraken gemaakt.

Vanuit de WvGGZ heeft het OM aangegeven dat de verplichte termijnen niet gehaald kunnen worden, hier wordt momenteel door de VNG over gesproken. Dit speelt ook bij ons lokaal. De GGD voert ons verkennend onderzoek uit, gezien de situatie werken zij met beperkte capaciteit voor dit onderdeel. Wel is zowel de telefonische als de digitale dienstverlening open en bereikbaar volgens normale afspraken. De verlengde termijn wordt gecommuniceerd naar partners en indien van toepassing aan de melder.

Inloop de Smeltkroes

De smeltkroes is dicht vanwege ziekte van het personeel, maar ook om de ambulante teams te ontlasten en een focus te brengen aan de telefonische en digitale bereikbaarheid.

GGD – Meldpunt Bezorgd

Meldpunt Bezorgd behoudt haar normale openingstijden, ze zijn telefonisch en digitaal bereikbaar. Wel zijn de tijden, verbonden aan bepaalde processen (zoals het verkennend onderzoek), opgerekt.

Veilig Thuis

Met de huidige personeelsbezetting en de intern gemaakte werkafspraken blijft de dienstverlening van VTH gehandhaafd zoals deze is afgesproken. Mocht de continuïteit van de dienstverlening niet gegarandeerd kunnen worden informeert Veilig Thuis ons zo snel mogelijk over de te nemen stappen en te maken keuzes

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

Gemeentelijke organisatie

Juist nu wordt er door de samenleving een enorm beroep gedaan op de overheid. Inwoners en ondernemers hebben onze hulp en ondersteuning hard nodig. Dat vraagt veel van ons. Tegelijkertijd moeten we wennen aan het werken op afstand. We hebben de afgelopen dagen gezien hoe veerkrachtig, inventief en betrokken de organisatie is. Juist onder druk tonen mensen hun kracht en daarvan zijn we de afgelopen tijd getuige geweest.

Rest ons u nogmaals te wijzen op de keuzes die intern gemaakt moeten worden met betrekking tot de prioritering van werkzaamheden. Uiteraard is onze eerste prioriteit nog steeds het verkleinen en verzachten van de maatschappelijke effecten van deze crisis.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

drs. M.J. Bezuijen

Bijlage(n):
Geen